

4.12.2025

Hyvinvointialueiden ohjausosasto

Satakunnan vuoden 2026 lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmä

Tausta ja valmisteluryhmän asettaminen

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 15 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi.

Valtioneuvosto on tehnyt 8.5.2025 päätöksen hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän lainanottovaltuuksista vuodelle 2026. Päätöksen mukaan Satakunnan hyvinvointialueella ei ole lainanottovaltuutta vuodelle 2026.

Hyvinvointialueesta annetun lain 15 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämistä varten kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta.

Satakunnan hyvinvointialue on jättänyt valtiovarainministeriölle hakemuksen lainanottovaltuuden muuttamisesta 26.5.2025.

Hyvinvointialuelain mukaan valtiovarainministeriö asettaa lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmistelua varten valmisteluryhmän, johon valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö sekä asianomainen hyvinvointialue nimeävät edustajansa. Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon.

Valtiovarainministeriö asetti 26.6.2025 Satakunnan hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan päätöksen valmisteluryhmän.

Valmisteluryhmän puheenjohtajana toimi neuvotteleva virkamies Teija Mikkola valtiovarainministeriöstä ja jäseninä olivat neuvotteleva virkamies Piia Pekola valtiovarainministeriöstä, neuvotteleva virkamies Antti Kuopila sosiaali- ja terveysministeriöstä, erityisasiantuntija Laura Honkonen sisäministeriöstä sekä hyvinvointialuejohtaja Tero Mäkiranta ja toimialajohtaja Kari-Matti Haapala Satakunnan hyvinvointialueelta. Pysyvinä asiantuntijoina valmisteluryhmässä olivat talousjohtaja Jyrki Vatanen ja sote-johtaja Sari Rantanen Satakunnan hyvinvointialueelta. Kuultavina valmisteluryhmässä olivat neuvotteleva virkamies Petri Tuominen valtiovarainministeriöstä ja erityisasiantuntija Inari Otonkoski sosiaali- ja terveysministeriöstä. Hyvinvointialueelta kuultavina olivat ICT-digijohtaja Jani Lavonen ja pelastusjohtaja Pekka Tähtinen.

Valmisteluryhmän alkuperäinen toimikausi oli 11.8–30.9.2025. Valmisteluryhmän toimikautta jatkettiin 25.9.2025 30.11.2025 saakka.

Toimikauden aikana valmisteluryhmä kokoontui 11 kertaa.

Lainanottovaltuuden muuttamisen perustelut

Satakunnan hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamista koskevan hakemuksen mukaan hyvinvointialueella on välttämättömiä järjestämisvastuulle kuuluvia palveluita, toimintaa ja tilankäyttöä sekä taloutta tehostavia investointitarpeita, joita ei voida kattaa valtioneuvoston 8.5.2025 tekemän päätöksen perusteella.

Investoinnit

Satakunnan hyvinvointialueen investointisuunnitelman 2026–2029 vuonna 2026 sisältämät investointihankkeet ovat laite- ja kalustoinvestointeja ja kunnossapitoinvestointeja lukuun ottamatta hankkeita, jotka tuottavat alueen mukaan kustannushyötyjä lyhyellä tai keskipitkällä aikajänteellä.

Satakunnan hyvinvointialue valmisteli syksyllä 2023 talouden vakauttamiseen tähtäävän OmaSata muutosohjelman, joka sisälsi myös palveluverkkoselvityksen mukaisen palveluverkon kehittämisen toimenpiteet.

Vuodelle 2026 haettavalla lainanottovaltuuden muutoksella toteutettavat investoinnit sekä kokonaisuuteen sisältyvät investointeja vastaavat sopimukset jatkavat syksyllä 2023 hyväksytyyn muutosohjelman toimeenpanoa ja palveluverkon kehittämistä. Hyvinvointialueelta saatujen tietojen mukaan investointien kriittisyys- ja välttämättömyystarkastelua on tehty ennen tämän muutosryhmän alkua. Karsintaa tehtiin sellaisten esitysten osalta, jotka voitiin joko lykätä tai jättää kokonaan hankkimatta.

Satakunnan hyvinvointialueen hallinnassa oli syyskuussa 2023 tilaa yhteensä 546 000 neliometriä, joka oli merkittävästi yli kansallisen keskiarvon. Hyvinvointialueen asukasta kohden tilaa oli 2,6 neliometriä, joka oli 30 prosenttia

yli kansallisen keskiarvon. Syksyllä 2023 tehdyllä muutosohjelmalla tavoiteltiin myös tilojen käytön tehostumista ja tavoitteena on saada hallinnassa olevien tilojen määrä (neliömäärä) laskuun.

Maakuntien tilakeskuksen raportointijärjestelmän mukaan (tilanne 13.11.2025) Satakunnan hyvinvointialueella on käytössä tilaa 489 000 neliometriä ja asukasta kohden tilaa on 2,29 neliometriä, jolloin tilankäyttö alueella on vähentynyt muutosohjelman tavoitteiden mukaisesti yli kymmenen prosenttia.

Muutosohjelmaan sisältyvän palveluverkkosuunnitelman toimeenpanon edetessä tilankäyttö tulee vähenemään entisestään. Käynnissä olevien hankkeiden edetessä voidaan omassa omistuksessa olevia tiloja ottaa palvelutuotannon käyttöön ja irtisanoa ulkoisia vuokrasopimuksia.

Rakennusinvestoinnit

Satakunnan hyvinvointialueella tavoitellaan ikääntyneiden asumispalvelujen palvelurakenteen keventämistä, joka on väestön demografinen muutos huomioiden välttämätöntä. Poriin rakennettavalla 60-paikkaisella yhteisöllisen asumisen yksiköllä tavoitellaan raskaan ympärivuorokautisen palvelurakenteen keventämistä sekä yhteisöllisen asumisen määrän lisäämistä ja monipuolistamista.

Tällä hetkellä Satakunnan hyvinvointialueella on kahdeksan yhteisöllisen asumisen yksikköä, joissa asuntoja on noin 100. Rakennettava yksikkö on tarkoitus sijoittaa kotihoidon tukikohdan kanssa samalle tontille, tai sen välittömään läheisyyteen, jolloin yksiköt saavat toisistaan synergiaetua.

Alueen pidemmän aikavälin tavoite on kasvattaa yhteisöllisen asumisen kapasiteetti noin yhteen prosenttiin yli 75-vuotiaista, mikä tarkoittaa noin 310 paikkaa.

Yhteisöllisen asumisen kustannus alueelle on noin puolet pienempi kuin vastaava ympärivuorokautisen hoidon kustannus. Nyt investoitavan yksikön tuottama kustannushyöty on merkittävä (noin 70 euroa/paikka/vrk) suhteessa ympärivuorokautiseen asumiseen, jolloin edellä mainitulla tavalla arvioiden kyseessä olevan hankkeen mahdollistama laskennallinen nettokustannussäästö on noin 1,3 miljoonaa euroa vuodessa.

Alueella on tarve myös rakennusinvestointeihin päihde- ja mielenterveyspalveluihin. Poriin ja Raumalle suunniteltujen yhteensä kahden 30-paikkaisen yksikön yhteyteen tulee tilat katkaisuhoidolle (Pori) sekä päihde- ja riippuvuuskuntoutukselle (Rauma). Alueella on tarve vahvistaa kyseessä olevalla palvelusektorilla alueen omaa palvelutuotantoa. Alue on pyrkinyt etsimään kyseessä oleville toiminnolle sopivia tiloja, mutta sellaisia ei alueen mukaan ole löydettävissä, mistä syystä tilat joudutaan rakentamaan. Tällä hetkellä hyvinvointialueella on omana palvelutuotantona ympärivuorokautista ja

yhteisöllistä asumispalvelua yhteensä 30 asuntoa ja ostopalveluina hankitaan lähes 250 paikkaa.

Vaikka alueella on myös näiden toimintojen osalta tarkoitus siirtää painopistettä kevyemmin tuettuihin asumismuotoihin, raskaamman asumispalvelun tarpeen on arvioitu säilyvän jatkossakin suurena. Alueen hankkimien selvitysten mukaan oma palvelutuotanto on paitsi edullisempaa, myös vaikuttavampaa kuin ostopalvelutuotanto: omasta palvelusta siirtyy asiakkaita kevyempään asumiseen ja itsenäiseen asumiseen merkittävästi enemmän kuin ostopalveluista. Oman palvelutuotannon lisääminen isommissa asutuskeskuksissa on erittäin perusteltua. Näillä paikkakunnilla on myös itsenäistä asumista tukevaa järjestö- ja muuta toimintaa. Alueen oman tuotannon kapasiteetti on vain hieman yli 20 prosenttia kokonaiskapasiteetista. Oman tuotannon lisääminen on nykyisen oman kapasiteetin vähäisyyden vuoksi välttämätöntä.

Alueen oman tuotannon kustannus on järjestämisen kustannukset huomioiden käytännössä yhtä suuri kuin ostopalvelun kustannus. Alue tavoittelee kustannushyötyä ensisijaisesti nopean läpivirtauksen avulla. Oman tuotannon paikkamäärän lisäämistä vastaavista ostopalvelupaikoista on tarkoitus luopua.

Hankkeen toteuttaminen on hyvinvointialueen talouden tasapainottamisen sekä palveluiden tuottamisen turvaamisen kannalta välttämätöntä. Hankkeet ovat osa OmaSata-ohjelman toimenpiteitä, joilla pyritään saavuttamaan 1,5 miljoonan euron vuosittainen kustannushyöty.

Alueella on katsottu välttämättömäksi rakentaa myös erityisen vaativan tuen osaamiskeskus, joka toimisi vammaispalveluiden resurssi- ja osaamisen keskittymänä, tuottaen laitoshoidon ja avohuollon palveluja, kuten erityispoliklinikka, kotiin annettavat palvelut sekä vaativa moniammatillinen asiantuntijatyö. Nykyinen toiminta on aiemmin keskittynyt Antinkartanon kuntoutuskeskukseen, mutta on nykyisin hajautunut eri toimipisteisiin, muun muassa Ulvilan Mukulatorille sisäilmaongelmien vuoksi. Erityisesti nykyiset laitoshoidon toimitilat eivät vastaa erityisen vaativan hoidon ja kuntoutuksen tarpeisiin, eivätkä toiminnallisesti tue kustannustehokasta työskentelyä.

Tavoitteena on, että osaamiskeskuksen palvelut muodostavat yhden tilakokonaisuuden, jossa toimii:

- laitoshoidon yksiköt
- arviointiyksikkö
- hengityslaitteiden varassa elävien tukiyksikkö
- erityispoliklinikka
- kotiin annettavat palvelut

- vaativat moniammatillisen tuen palvelut (lääkäri, psykologi, sosiaalityö, terapiapalvelut)

Palveluiden keskittäminen yhteiseen kiinteistöön tuottaa osaamisen lisääntymisen lisäksi merkittäviä kustannussäästöjä, kun kalliista ostopalveluista voidaan luopua. Säästöpotentiaali on arviolta 300 000 euroa/vuosi.

Sote-keskus Porin (aiemmalta nimeltään Porin kaupunginsairaala) osia (B1–B6, C1–C5, V, D, K) sekä Maantiekatu 29:n tiloja (aikuisten vastaanotto ja A-klinikka) koskevaa kiinteistökauppaa on valmisteltu vuosina 2024–2025 osana palveluverkkosuunnitelman toimeenpanoa. Kauppahinta perustuu kohteen tasearvoon ja maapohjan arvoon. Kauppa ei koske rakennusta A (suojeltu paviljonkisairaala) eikä rakennuksia R ja M. Sote-keskus Pori on alueen suurin sotekeskus ja merkittävä palvelukeskittymä, jossa toimii myös ateria- ja logistiikkatuotantoa.

Kaupan tavoitteena on keskittää Porin ja lähialueiden hajanaiset terveystalot yhteen kokonaisuuteen, parantaen palvelun laatua, saatavuutta ja moniammatillista yhteistyötä. Alueen suunnitelmana on kehittää omassa omistuksessa olevaa kiinteistöä jatkossa joustavasti palvelutarpeiden mukaan. Hyvinvointialue tavoittelee kaupalla merkittävää tilakustannussäästöä (netto), noin 2,5 miljoonaa euroa vuositasolla vuokraamiseen nähden sekä kykyä reagoida nopeasti alueen väestön palvelutarpeisiin. Ylläpitokustannusten nosto 4,5 euroa neliömetriltä (nykyinen 2,5 euroa neliömetriltä) varmistaa kiinteistön kunnossapidon nykytilannetta paremmalla tasolla.

Alue on arvioinut, että kauppa tuottaa noin 1,8 miljoonaa euroa vuotuisen säästön verrattuna vuokraamiseen. Edellä mainittu säästö sisältää 20 miljoonan euron investointitarpeen tarkastelujakson puolivälissä, mistä syystä säästö on alkuvuosina keskiarvoa merkittävästi suurempi.

Rakennuskokonaisuus (26 000 neliometriä) on laajasti peruskorjattu vuosina 2011–2020, eikä kuntotutkimuksissa ole ilmennyt kiireellisiä korjaustarpeita. Uudisrakentaminen vastaavaan tarpeeseen ei ole tarkoituksenmukaista talouden, ympäristön eikä julkisten varojen käytön kannalta.

Harjavallan paloasemahankkeessa rakennettaisiin uusi paloasema, joka korvaisi Harjavallan nykyisen paloaseman. Nykyinen paloasema on rakennettu 1976. Paloasema ei vastaa nykyvaatimuksia, kiinteistössä on sisäilmaongelmia ja rakennus on elinkaarensa lopussa. Paloaseman miehistö on väistötiloissa. Nykyisestä asemasta on teetetty kattava kuntokartoitus, ja hyvinvointialue on arvioinut, että peruskorjaus ei ole kannattava vaihtoehto, eikä muita soveltuvia kiinteistöjä ole saatavilla alueella. Harjavallan paloasema on ympärivuorokautinen paloasema, joka sijaitsee teollisuuskeskittymän läheisyydessä. Riskiympäristö on Satakunnan alueella ainutlaatuinen ja edellyttää miehistöltä erityisosaamista. Uuden paloaseman tarveselvitys on valmistunut ja rakennuttajaorganisaatio

valittu. Hankkeen kustannusarvio on 7 000 000 euroa, josta pelastustoimen osuus on 5 740 000 euroa ja ensihoidon osuus 1 260 000 euroa.

Kunnossapitoinvestoinneilla pidetään yllä Satakunnan hyvinvointialueen kiinteistöomaisuutta, jotta perusoikeuksia turvaavat palvelut voidaan tuottaa. Vuokratiloihin kohdistuvat investoinnit tehdään tiloihin, jotka on tarkoitettu pitkäaikaiseen palvelutuotannon käyttöön. Vuokratiloihin tehtävät investoinnit ovat pääasiassa tilankäytön tehostamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Laite- ja kalustoinvestoinnit

Vuoden 2026 lainanottovaltuuteen esitetään pelastustoimen laite- ja kalustoinvestointeja yhteensä 1 600 000 euroa, joka sisältää muun muassa sammutus- ja tarkastusautoja, väestöhälyttimiä, uusien ja saneerattavien paloasemien varustamista sekä muuta pelastustoimen kalustoa. Pelastustoimen palvelutaso perustuu riskianalyysiin ja investointisuunnittelulla osaltaan varmistetaan, että alueen pelastustoimella on riittävä suorituskyky myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Sosiaali- ja terveystoimen laite- ja kalustoinvestointeja esitetään yhteensä 7 900 000 euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon laite- ja kalustoinvestoinnit perustuvat välttämättömyysarviointiin ja pitävät sisällään muun muassa EKG-laitteen, sydämen 3D-ultraäänilaitteen ja hammashoitokoneita.

ICT-investoinnit

ICT-investoinneilla Satakunnan hyvinvointialue pyrkii kustannustehokkuuteen ja vaikuttavuuteen. Investoinnit mahdollistavat tietojärjestelmien määrän vähentämisen ja kulujen pienentämisen sekä kustannusten kasvun hillinnän. Erillisellä asiakasohjaukseen liittyvien järjestelmien hallinnointikerroksen toteuttamisella sujuvoitetaan asiakasohjausta ja säästetään samalla muun muassa henkilöresursseissa ja voidaan kohdistaa resursseja tuottavampaan tekemiseen.

Jatkuvalla ja suunnitelmallisella kehittämisellä vastataan kasvaviin ICT-kustannuksiin. Kehittäminen tukee ja tehostaa prosesseja ja tukee tiedon liikkuvuutta ja käytettävyyttä laajasti. Se myös mahdollistaa asiakas- ja potilastietojärjestelmien (APT-järjestelmä) kehityksen siten, että koulutustarpeet minimoituvat ja käyttöönotto on sujuvampaa.

Tietojohtamisessa siirrytään toisiokäytöstä ennakoivaan käyttöön. Kehitetään tietoalustaa ja henkilökeskeistä tietomallia, hyödynnetään tekoälyä asiakkuudenhallinnan (CRM) ja toiminnanohjausjärjestelmien (ERP) tiedon automatisointiin. Tämä mahdollistaa preventiivisen hoidon ja asiakasohjauksen.

Sähköisen arkistoinnin hankkeessa arkistoidaan 39 APT-järjestelmää Kanta-arkistoon. Suora säästö noin 500 000 euroa/vuosi, henkilökustannusten lasku 80 000 euroa/vuosi. Hanke parantaa tietoturvaa ja tietosuojaa.

Toiminnanohjauksen ja tilannejohtamisen investoinnin avulla yhtenäistetään neljä palvelukanavaa (kivijalka, liikkuvat, puhelin, digi) yhteisen ohjauksen alle. Näin kehitetään tilannetietoisuutta ja resurssien tehokkaampaa kohdentamista. Työ etenee vaiheittain: suunnittelu alkaa 2026, pilotointi 2027 ja laajennus 2028–2029.

Talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmät (ns. TAHE-järjestelmät) kilpailutetaan henkilöstöhallinnon ja tukipalveluiden Numera Palvelut Oy:n/Administer Oyj liittyvän yrityskaupan jälkeen. Alueella selvitetään yhteistyöalueen (YTA) yhteistyötä talouden järjestelmäpalveluiden ja henkilöstöpalveluiden saatavuuden turvaamiseksi.

Investointeja vastaavat sopimukset

Lainanottovaltuudella rahoitettaisiin investointeja vastaavia sopimuksia 13 100 000 euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten kokonaisuuteen sisältyvät uusina vuokravastuina Kankaanpään sote-keskuksen osittainen peruskorjaus, joka kokoaa ja siten turvaa väestön ikärakenne ja sairastavuus huomioiden Pohjois-Satakunnan palvelut ja varmistaa palveluiden tuottamisen terveellisissä ja turvallisissa tiloissa, sekä Ulvilan terveyskeskuksen saneeraamisen Ulvilan terveyskeskuksen vuodeosaston tyhjentyneisiin tiloihin. Ulvilan vuokrahanke turvaa väestön välttämättömien palveluiden palvelutuotannon alueella merkittävästi pienemmissä terveellisissä ja turvallisissa tiloissa.

Vuokrasopimuksilla korvataan käyttöikänsä päässä olevia tehottomia, sekä ongelmaisia mutta tarpeellisia palvelutuotantotiloja. Hankkeet perustuvat alueen palveluverkkosuunnitelmaan.

Yhteenveto

Valmisteluryhmä toteaa, että toimitettujen tietojen perustella edellä esitetyt investoinnit ovat perusteltuja ja hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla välttämättömiä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi. Välttämättömien investointien ennakoitu rahallinen arvo perustuu hyvinvointialueen esittämään arvioon.

Valmisteluryhmällä ei ole edellytyksiä arvioida kaikkien yksittäisten investointien, laite- ja kalustohankintojen tai niitä vastaavien sopimusten välttämättömyyttä, minkä vuoksi lainanottovaltuuden muuttamiselle esitetään välttämättömyyden arviointiin ja investointien toteuttamisajankohtaan liittyvää ehtoa. Valmisteluryhmä katsoo, että hyvinvointialueen tulee arvioida ennen näiden investointien toteuttamista niiden välttämättömyyttä sekä ajoitusta.

Yhteenveto Satakunnan hyvinvointialueen investoinneista ja niistä vastaavista sopimuksesta on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Investoinnin arvo 1000 euroa	
	Pysyvät vastaavat	Investointeja vastaavat sopimukset
Rakennukset		
Sosiaali- ja terveystoimi	71 570	9 600
Pelastustoimi	5 740	
Laite- ja kalustohankinnat		
Sosiaali- ja terveystoimi	7 900	3 500
Pelastustoimi	1 600	
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet		
Sosiaali- ja terveystoimi	12 700	
Pelastustoimi		
(Toimialoista riippumattomat)		
Yhteensä	99 510	13 100
Investoinnit ja investointeja vastaavat sopimukset yhteensä	112 610	

Tarvittavan lainanottovaltuuden suuruus

Edellä kuvattuja välttämättömiä investointeja tai investointeja vastaavia sopimuksia ei ole hyvinvointialueen mukaan mahdollista kattaa tulorahoituksella, rahavaroilla, avustuksilla tai omaisuuden luovutustuloilla.

Valmisteluryhmä esittää, että Satakunnan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2026 olisi 112 610 000 euroa. Lainanottovaltuudella rahoitettaisiin investointeja vastaavia sopimuksia 13 100 000 euroa, jolloin tarvittavaksi pitkäaikaisen lainan määräksi muodostuisi 99 510 000 euroa.

Vielä hyväksymättömän Satakunnan hyvinvointialueen talousarvion 2026 mukaan voidaan tulorahoituksella kattaa 8 874 000 euron osuus investointitarpeesta.

Tässä laskelmassa on huomioitu aiempien vuosien lainanottovaltuuden muutospäätösten ehdot tulorahoituksen käytöstä ensisijaisesti näiden päätösten mukaisten investointien rahoittamiseen.

Lainanottovaltuuden muuttaminen johtaa hyvinvointialueen lainanhoitokykyä suurempaan lainamäärään. Tämän vuoksi valmisteluryhmä esittää lainanottovaltuuden muuttamiselle ehtoja, jotka varmistavat hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn pidemmällä aikavälillä.

Hyvinvointialueelle asetettavat ehdot

Valmisteluryhmä esittää, että lainanottovaltuuden muuttamiselle asetetaan seuraavat ehdot:

- Lainanottovaltuutta on mahdollista käyttää ainoastaan edellä raportissa esitettyihin investointeihin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin, jotka ovat hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla välttämättömiä Satakunnan hyvinvointialueen järjestämistä vastaavien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi. Satakunnan hyvinvointialueen tulee varmistaa ennen ao. investointien ja investointeja vastaavien sopimusten toteuttamista niiden laissa edellytetty välttämättömyys sekä se, että investointitarvetta ei voida kattaa muulla tavoin kuten pitkäaikaisen lainan sijaan rahavaroilla, avustuksilla, hankerahoituksella tai muulla rahoituksella.
- Hyvinvointialue laatii ja toimittaa valtiovarainministeriölle hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisen toimielimen hyväksymän suunnitelman tuottavuus- ja taloudellisuustoimenpiteistä, jotka varmistavat hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn pitkälläkin aikavälillä ja turvaavat lakisääteiset palvelut. Suunnitelman tulee sisältää vuosittaiset rahamääräiset lainanhoitokykyä kuvaavat tavoitteet, joiden toteutumista on mahdollista seurata.
- Suunnitelma tulee toimittaa valtiovarainministeriölle 31.12.2025 mennessä. Valtiovarainministeriö voi hylätä suunnitelman tai edellyttää sen täydentämistä, jos on todennäköistä, että se ei ole riittävä lainanhoitokyvyn varmistamiseksi. Ilmoitus suunnitelman hylkäämisestä tai tarpeesta täydentää suunnitelmaa tulee antaa hyvinvointialueelle 16.1.2026 mennessä. Hyvinvointialue voi täydentää suunnitelmaa valtiovarainministeriön käsittelyn perusteella 27.2.2026 mennessä. Valtiovarainministeriö voi pyytää hyvinvointialuetta raportoimaan suunnitelman toteutumisesta puolivuositain.

Muita näkökulmia

Hyvinvointialueen lainanottovaltuuden ehtona päivittämisen talouden tasapainottamissuunnitelman tulee sisältää tuloslaskelma, tiedot investoinneista ja rahoituslaskelma ainakin vuosilta 2026–2029 laskentaperusteineen (oletus vuotuisesta palvelutarpeen kasvusta, oletus yleisestä hintojen noususta). Suunnitelmasta tulee käydä ilmi alueen tavoittelema vuotuinen sopeutuksen määrä.

Hyvinvointialueen tulee toimittaa päivitetty investointisuunnitelma sosiaali- ja terveysministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaisesti hyväksyttäväksi.

Hyvinvointialueesta annetun lain 123 §:n mukaan valtiovarainministeriö voi käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, jos hyvinvointialueen lainanottovaltuutta muutetaan.

Hyvinvointialueesta annetun lain 115 §:n mukaan hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Helsingissä 4.12.2025

Teija Mikkola

Piia Pekola

Antti Kuopila

Laura Honkonen

Tero Mäkiranta